

Leto XVIII.

Štev. 39.

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.

Telefon štev. 73.

Naročnina polletno 20 Din, četrtletno 10 Din

Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Dopise sprejema uredništvo do torka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Za odgovor priložite znamko. Govorilne ure uredništva ob ponedeljkih od 10. do 11. ure dopoldne.

V izurševanju oporoke

Ko so naši veliki možje iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in drugih pokrajin polagali temelje naši sedanji državi, so vsi vedeli, da bo tudi v notranjosti države mnogo vprašanj, ki jih bo treba urediti v zadovoljstvo treh državotvornih narodov. Zato so se tinarodi, ki so se prostovoljno odrekli že priborjeni suverenosti, prostovoljno združili v eno državo, ki naj varuje meje treh narodov navzven. To je naša država v boju za obstanek vedno zasledovala in žela tudi uspehe.

Narodi Srbov, Hrvatov in Slovencev so postavili skupne državne meje zato, da bi bili vsi trije složni bratski narodi dovolj močni, da skupno odbijejo vsak napad na njihove meje. Ti narodi pa se niso s tem, da so postavili skupne meje, odrekli svoji suverenosti. Ti narodi kot suvereni so hoteli, da bi bila tudi na znotraj močna država in da bodo vsi narodi enakopravni in se vladali demokratično. Seveda so bile na delu tudi struje, ki so šle preko volje naroda in poskušale uvajati drugačno notranjo ureditev države. V tej borbi med ljudskimi zastopniki in raznimi nenarodnimi strujami so padale zelo številne žrtve, zlasti nekatere stranke se niso strašile kar najbolj ogabnih sredstev za doseg svojega protinarodnega namena. Celo poslanci so bili ubiti, ker so zagovarjali pravice svojega naroda. Takšno in še hujše je bilo pri nas politično razmerje. Država je zelo trpela, ker so trpeli njeni državljani.

Ko se je naš blagopokojni vladar ob zadnjih utripih srca poslavljajal v daljni Franciji od svojih narodov, je izrekel: Čuvajte Jugoslavijo! Vsi narodi Jugoslavije so dokazali ob njegovi krsti, da bodo čuvali Jugoslavijo. To njegovo vzvišeno oporo, izraženo prav iz misli vseh državotvornih sinov, bodo morali narodi v praksi izvesti. To bo državnikom lahko izvesti, ker bodo vedeli, da ves narod stoji za njimi, ki jim je edino blagor države in pa volja za enakopravnost vseh treh narodov edino merilo za politično udejstvovanje. Ti državniki se ne bodo strašili truda, preurediti državo v smislu oporo. Ti državniki bodo čuvali Jugoslavijo, državo, ki so jo sami ustanovili ob pristanku vseh treh narodov, tudi na znotraj. Ti državniki imajo nalogo, da državo uredijo v zadovoljstvo vseh treh narodov, Slovencev, Hrvatov in Srbov. Kakor so narodi dokazali ob krsti kralja voljo za državo in njene simbole, tako bodo ti isti narodi dokazali, da stojijo za državniki in krmarji države, kateri bodo v izvrševanju oporoke postavili državi take temelje, — — — si bodo z veseljem in ponosom stiskali roke Slovenci, Hrvati in Srbi. Z veseljem bo šel kmet v Posavju in Povardarju na delo in inteligent bo v javni službi vesel, da bo prostovoljno ob prostih urah kot idealist, član naroda, v uradu zanj delal. Celokupna javnost se bo razgibala, življenje se bo poživilo, veselje do dela in ustvarjanja bo zavladalo na kmetih, v obratih, uradih. Mora težav bo olajšana in sčasoma tudi odpravljena. Delo, veselje, gospodarska razgibanost bo odstranila kati nezadovoljstva. Jugoslavija, katero bomo v smislu opo-

roke vladarja čuvali, bo tudi na znotraj močna, ker bodo njeni narodi zadovoljni.

Čuvajte Jugoslavijo! Čuvali bomo Jugoslavijo. Čuvali jo bomo najlepše s tem, da delamo za pomirjenje v državi, da delamo za državo, ki naj po zakonih jamči red, enakopravnost, napredek, ki naj podpira državljana v enaki meri, kakor državljani vzdržuje z davki in delom našo skupnost. Kralj Zedinitelj Slovencev s Hrvati in Srbi v mejah močne skupne države bo še na onem svetu, kjer uživa plačilo za svoja velika dela, vesel, ko bo videl, kako so se baš ob njegovi krsti zavedli trije bratje, da je v slogi moč in da naj se sloga upostavi. Čuvali bomo Jugoslavijo!

Socializem marksistov v praksi

Najbolj strupeni nasprotniki vere so doma v krogih marksistov. Iz teh krogov, sfanatiziranih v bojih proti veri, se rekrutirajo ljudje, ki vedno govorijo o svobodi, socialni pravičnosti, napredku. Vsa ta gesla naj veljajo pri drugih in po teh geslih naj bi se postopalo proti marksistom. Marksisti so za ta gesla vedno prvi borci, dokler so v manjšini. Zlasti prodajajo ta gesla v katoliških deželah. V takih slučajih slikajo Cerkev in njene predstavnike ter vernike kot najhujše omejevalce svobode. Vedno in vedno ponavljajo zlagane zgodbe o inkviziciji, pregonih, duševni omejenosti in reakcionarstvu in podobno. Da se pri vsem tem boju poslužujejo tudi najbolj lažnivih sredstev, n. pr. da so duhovniki sami bogataši, da so cerkvena premoženja v kvar delavstvu itd. Nikoli ne bo marksističen list šel na branik interesov še takega proletarca, če se ta prišteva med vernike. Cele skupine delavstva in inteligence so celo po marksistih stalno napadane, če ne prisegajo na rdeči prapor. Praksa tako pove, da je socialni del njihovega programa le lepa vaba za ljudi-proletariat, a ni v tem socialnem delu pravega programa, ki bi se izvrševal, pač pa izvršuje prvič pridno oni del programa, kjer se ljudstvo zavaja v brezvestvo. Tega programa se najbolj oprijemljejo rdeči v katoliških deželah. S tem programom odtujujejo ljudi Cerkvi. Kakor hitro jih ti krogi pridobijo v svoje mreže, potem je konec socialnega delovanja. Potem taki zaslepljeni delajo za vsakogar, kakor to ukažejo rdeči generali.

Najlepši pa so rdeči, kadar se čuti-jo močne, ali če imajo v rokah celo oblast. Takrat — z Bogom svoboda, tista svoboda, ki jo zase vedno zahtevajo. Takrat se svoboda spremeni v pravo anarhijo. Le pogledimo Rusijo, Mehiko, Španijo! Kaj vse tam rdeči počno! Ne mislite, da se spravijo najprej na tako obsovažene kapitaliste. Ne! Proletariat — čeprav inteligenčni — je prvi, ki ga zadene sovraštvo rdečih. Samostani gorijo, duhovniki se morijo, cerkve in verske svetinje se oskrunjujejo, knjižnice gore, svobodomiselniki zakoni se uvajajo, zapori se polnijo z nedolžnimi žrtvami, gospodarstva se najprej ruširajo in še potem — ko delavstvo pri njihovi vladi izgubi zaslužek — je v očeh in po besedah rdečih tega kriv duhovnik, včasih pa tudi kapitalist.

Mesto, da bi se lotili po svoji ideologiji gospodarstva, uničujejo gospodarske dobrine in kulturne naprave ter preganjajo kot kaki verski fanatiki vernike. Proletariat mora ubogati rdeče generale in se zanje boriti, čeprav ve, da sam ne bo imel od tega prav nobenega dobička.

Rdeča vlada je vlada brezpravnosti. Teror, kot ga ne pozna v zadnjih časih nobena diktatura, uvede „diktatura proletariata“ samo zato, da rdeči voditelji dobro živijo v proletariatu zanje dobro dela. Pa naj ima kdo veselje biti marksist!

Občinska seja

28. sept. 1934

Uvodoma se je g. dr. Dolar, ko je poročal o delovanju dijaške kuhinje, pritoževal o nekem članku v »Slovencu«, ki baje ni pisal v njen prilogi. Nato je povzel besedo g. župan ter na svoj način repliciral na članka v — »Slovencu« — in »Gorenjcu«, — ki opisujeta potek birmovanja v Kranju. Ponovno je apostrofiral gosp. župnika Škerbca ter rekel, da je ta dva članka spisal on. Iz njih je pobral posamezne odstavke ter jih opremil s svojimi komentarji. Povedal je, da je upal in se bal in da slovo je upu, strahu dal, ko je prišel g. župnik Škerbec spet nazaj v Kranj. Vseeno je upal, da bo prišel kot spreobrnjen grešnik, sedaj pa da je ravno nasprotno. Pojasnil je tudi, zakaj je šel pozdravljat škofa, češ da njegovega prednika ni pozdravil, ko je birmoval v Kranju, ker se je preveč pečal s politiko. Govoril je še o katoličanstvu in o Kristusovih naukah itd.

Končno je zaključil, da so klerikalci oni, ki so v Kranju vedno nagajali. Tako so bili proti vodovodu, proti Narodnemu domu itd. Navzočim mlajšim odbornikom seveda ni povedal, da je kranjski vodovod forsiral bivši klerikalni deželni odbor z dr. Lampetom na čelu in da so le nekateri kmetje kot zasebniki nasprotovali gradnji vodovoda, s čimer pa seveda klerikalci niso imeli nič opraviti. Glede Narodnega doma je tudi pozabil povedati, da so brez izjeme vse kranjske klerikalne rodbine in firme darovale zanj prav izdatne vsote leta 1922 — ko se je pokrenila tozadevna akcija, — da pa se ravno — pri njem — ni pobiralo in tudi — nič pobralo. — Mize in stoli, ki so bili last tiskarne Save, so jih pa pozneje spet vzeli iz kavarne v Narodnem domu. V letu 1926 se je po veselici ob priliki odkritja Petrovega spomenika vzelo Din 18 000 kot triletna izposojnina za stole in mize in to za leta 1925, 26 in 27, torej deloma celo vnaprej, med tem ko so se drugi računi in dolgovi Narodnega doma po večini morali ertati. Tiskarna Sava, katere načelnik je bil g. župan, pa je od Narodnega doma prejela že prav lepe vsote za natiskane plakate.

Mi omenjamo to radi tega, ker se je g. župan obregnil pri svojih izvajanjih v »Gorenjcu« s tem, ker je rekel, da so v njem izšli napadi proti tomboli, čim pa je g. Mayr dal oglas v Gorenjcu, da so ti napadi prenehali in da sedaj on ve, kako potolažiti Gorenjčevo jezo. Sicer pa bomo o tem še govorili.

Ko je ta dolga overtura k občinski seji bila končana, so prešli na občinski statut, ki sistemizira kar 4 mesta občinskih nameščencev, med njimi jurista na čelu; vrh tega še nekaj drugih mest, kakih 10 po številu. G. Fock je temu ugovarjal, pa so mu pojasnjevali, da tega ni tako hudo vzeti.

Kolikor smo informirani, bodo tozadevne pritožbe šle izven občinskega sveta.

Na vrsto je pršla takozvana trošarina, o kateri je bral g. Košnik pravilnik in novo tarifo, ki je nekaj višja kakor je bila prejšnja. O njeni usodi pa bomo poročali. Kritiziral pa je g. župan tudi ta izvajanja po svoje in sicer s tem, da je rekel, da se bo trošarina uvedla, če je to kranjskim kramarjem, katerih obzorje ne gre preko pungrškega stolpa, prav ali ne. O teh kramarjih smo govorili na drugem mestu.

Nato je bila seja zaključena. Vsakdo je odhajal s svojimi posebnimi vtisi z nje. Morda bo kdaj še kdo hotel trditi, da so bile vse te rekriminacije izrečene z nekako svojevrstno ljubeznivostjo.

Zopet na svobodi

Sedanja vlada je izpustila iz internacije dr. Korošca, dr. Kušovca, dr. Natlačena in dr. Ogrizka. Kot znano, so bili imenovani pred dobrim poldrugim letom internirani v južne kraje države in jim je bilo zabranjeno bivanje v Sloveniji ter jim je bil za bivanje določen drugi kraj. Dr. Anton Korošec, predsednik min. sveta v pokoju, je bival na Hvaru v Dalmaciji, dr. Franc Kušovec, minister v p. in dr. Marko Natlačen, bivši predsednik ljublj. oblastne samouprave, sta prebila zadnje mesece v Sarajevu, bivši oblastni odbornik odvetnik Anton Ogrizek pa v Kiseljaku pri Sarajevu. Sedaj je imenovanim dovoljeno gibanje po celi državi.

Spomenik kralja Aleksandra

Odbor Združenja borcev Jugoslavije, skupina bojevnikov v Kranju, je na svoji seji dne 18. t.m. enodušno sklenil, da postavi veličasten spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Glavnem trgu v Kranju. V ta namen se je določil takoj odbor za postavitve spomenika.

Odbor za postavitve spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Kranju.

Uradni popravki

Manjkajo nam še in pričakujemo popravkov v sferi zadev, ki smo jih v svojem listu iznesli:

1.) Da ni res, da bi bila Goljarsček in Trebše šele 11. IV. vložila svoji ponudbi za napravo kopališčnih načrtov, med tem, ko so bili načrti oddani že decembra 1933 arhitektu Zupanu.

2.) Da ni res, da bi jama na kopališkem svetu veljala Din 90.000 — in ne samo Din 80.000 —, kakor je to na seji trdil g. Košnik.

3.) Da ni res, da bi bila občina, predno je kaj definitivnega sklenila in sklep objavila, kupila Azmanov svet in pustila napraviti nov cvtličnjak.

4.) Da ni res, da bi bila občina kupila drag Heissdampfdichtungsmaterial, za katerega je dala nekaj nad Din 14.000 — prejela pa Din 8.000 —.

5.) Da ni res, da stane do danes kopališče nad Din 300.000 — in da se je za to gotovino vrglo na ta način že najmanj Din 15.000 — proč na obrestih za tako dobro naložen denar.

Prepričani smo pa, da tudi ne bomo dobili popravkov, če bi enkrat pričeli »otipavati« eno zadevo, ki datira iz 3. dekadice meseca marca in ki jo pozna do sedaj samo ožji krog.

Povdarjamo, da nas ti popravki prav vesele in priobčimo radi celo take, ki bi jih upravičeno vrgli v koš. Zakaj pa

jih vendar priobčimo, bo menda razumljivo, če povemo, da so ti popravki v interesu lista.

Tedenske novice

Kranj

Pomembne žalne in manifestacijske svečanosti v Kranju

Bojevniki Kranja in bližnje okolice so na dan pogreba Nj. Vel. viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v ogromnem številu v strnjenih vrstah prikorakali v župno cerkev, kjer se je ob 8 vršila svečana maša in molitve za pokojnega kralja, nakar so sledile molitve za kralja Petra II. Po cerkvenem opravilu je cerkveni trg napolnila tisočglava množica, ki je odkrita in zbrana poslušala spominski govor tajnika Boja g. Hama. Po žalnem zboru so bojevniki v strnjenih vrstah v 165 četverstopih odmarširali pred spomenik kralja Petra I., kjer je predsednik g. Česenj v imenu jugoslovanskih bojevnikov kranjske skupine položil lep venec v spomin blagopokojnega junaškega kralja Aleksandra. Vsi bojevniki so postrojeni v vrstah odkriti prisostvovali temu genljivemu aktu in se nato mirno razšli.

Obenem omenjamo, da se je udeležila žalnega zbora pri župni cerkvi tudi vsa duhovščina iz Kranja.

Odbor je imel nato sejo, na kateri je na predlog tajnika Hama enodušno sklenil postaviti blagopokojnemu kralju Aleksandru I. veličasten spomenik na Glavnem trgu v Kranju.

Pri popoldanski žalni komemoraciji je v imenu bojevnikov kranjske skupine pomembno spregovoril predsednik Česenj. Ob koncu lepega govora pa je razglasil sklep odbora Boja v Kranju, da v gorenjski metropoli postavijo bojevniki spomenik kralju Aleksandru I. Zedinitelju.

Po končani svečanosti je pristopil k predsedništvu Česnju in tajniku Hamu g. vladni svetnik dr. Ogrin in čestital za inicijativo bojevnikov ter zagotovil kot prvi dar Din 10.000, poklonjenih od neimenovanega.

Jugoslovansko-čehoslovaška liga v Kranju priredi ob priliki čehoslovaškega državnega praznika v nedeljo, dne 28. oktobra ob 11 dopoldne v gledališki dvorani Narodnega doma v Kranju spominske svečanost na vojne žrtve in blagopokojnega kralja Aleksandra I.

Tolmač za češki jezik. Službeni list poroča, da je apelacijsko sodišče v Ljubljani postavilo Vařacha Josipa, zasebnega uradnika v Kranju, za stalno zapriseženega sodnega tolmača za češki in nemški jezik na sedežu sreskega sodišča v Kranju.

Skupina poselske zveze v Kranju ima svoj sestanek v nedeljo ob pol 4 popoldne v Delavskem domu. Ker se bo vršilo tudi predavanje, naj pridejo vse članice.

Skupno združenje obrtnikov v Kranju poziva svoje člane, da najkasneje do 7. novembra t. l. prijavijo svoje vaje, kateri so dovršili učno dobo in ki hočejo opraviti pomočniški izpit.

V nedeljo 28. oktobra na praznik Kristusa Kralja vprizorijo fantje in dekleta Mar. kongregacij za praznik primerno igrice »Sultanova hči in dobri vrtnar«, ki se bo igrala v Marijanišču ob 5. uri popoldan. — Prispevki, za katere se vam že vnaprej zahvaljujemo, so namenjeni za siromašne otroke, ki jih vzdržuje Vincencijeva konferenca v Marijanišču.

Kranjsko glasbeno društvo sprejema nove člane, ki bi se želeli učiti na godbene instrumente, vsako sredo in petek od 7. do 8. ure zvečer v društvenih prostorih.

Krožek prijateljev Francije v Kranju se je sestal k žalni seji že v četrtek, dne 11. t. m. Isti dan dopoldne je predsednik Krožka, prof. Niko Kuret, izročil g. sreskemu načelniku v imenu Krožka izraze sožalja kraljevskemu domu in namestništvu in zagotovilo vdanosti in zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II. Seja je z odobravanjem vzela na znanje ta korak predsednika, ki se je nato spomnil tragične smrti Nj. Veličanstva blagopokojnega kralja Aleksandra I. in zunanje-ga ministra prijateljske republike Francije, L. Barthouja. Odbor je počastil njun spomin s trikratnim »Slava!« in z enominutnim molkom. Predsednik je nato predlagal sožalno pismo, ki naj se odpošlje g. konzulu francoske republike v Ljubljani, kar je odbor soglasno sprejel.

Iz gimnazije. Tukajšnja gimnazija je v zvezi s spominom na blagopokojnega kralja ustanovila fond za podpiranje revnih in pridnih dijakov. Te dni se pobirajo prispevki za ta fond med dijaštvom in občinstvom. V imenu profesor-skega zbora vršita to akcijo dva profesorja. Mi priporočamo, da se jima pri akciji nudi po meščanstvu vso potrebno podporo. — Kakor smo se informirali so doslej že številne tovarne vplačale v ta fond visoke zneske. Za ta plemeniti čin zaslužijo pohvalo, zlasti še, ker je to zbiralcem za fond velika vzpodbuda in garancija za uspeh.

Kranjsko gospodarsko društvo ima v soboto ob 8. uri v hotelu »Kranjski dvor« sestanek vseh članov odbora in odsekov. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Na dnevnem redu je nekaj važnih splošnih gospodarskih vprašanj.

Žalno zborovanje so imeli v četrtek 18. oktobra po bojevniki žalni manifestaciji skupno združenje obrtnikov v Kranju, združenje mlinarjev in žagarjev v Kranju in združenje krojačev in krojačic v Kranju. Predsednik skupnega združenja je imel primeren žalni nagovor.

Lep dar. Neimenovani reyni družinski oče iz Kranja je daroval 250 Din za spomenik Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju.

Obračun za kraljevi spomenik. Kakor slišimo, bo odbor za gradnjo spomenika v Kranju objavljati darovane prispevke, kakor tudi javno položil obračune. Ker je akcija v pravih, nesebičnih rokah, smelo pričakujemo, da bo spomenik res nekaj veličastnega za Kranj.

Tukajšna Kmetijska zadruga, ki je zelo koristna, je od letošnjega pridelka fižola prodala 18 vagonov po ugodni ceni. Samo letos je pristopilo že 115 članov ter se vidi, da zadruga dobro napreduje.

Ne zahtevajte samo Kneipp temveč »Kathreiner Kneipp«, ker obstoje ponaredbe, Vi pa hočete kupiti pravo Kathreiner Kneippovo sladno kavo s sliko in podpisom župnika: Seb. Kneipp!

Če človeka napade bolezen, ni vsako pravo zdravilo, ki je pri rokah, dovolj dobro, da si organizem odpomore. Vzeti je treba res preizkušen lek. Tudi za perilo je treba vzeti v roke čistilno sredstvo izredne čistilne moči in izdatnosti, če hočemo, da bo zopet čisto in belo kakor novo. ZLATOROG-ovo MILO ne trpi nobene nesnage. Ljudski glas: »Le ZLATOROG MILO da belo perilo!« se je vedno izkazal kot pravilen. V svojo lastno korist zahtevajte pri svojem trgovcu vedno izrecno le ZLATOROG-ovo MILO!

Tržič

Žalne seje so imele med drugimi sledeče organizacije: Jugoslovanska strokovna zveza, skupina bojevnikov, združenje vojnih invalidov, podporno društvo čevljar-skih pomočnikov, strokovno in podporno društvo za čevljar-ske uslužbenke in uslužbenke, podružnica slov. planin. društva, podporno društvo »Peko«, Jadranska straža itd.

Velika nevarnost v predilnici. Te dni so tlakovali z lesenimi kockami skozi glavni del tovarne, ki so jih nameravali zaliti s posebno tvarino. Ogenj pa je ob tej priliki vsled velikega vetra došel do lesa, ki se je vnel. Predilniški delavci pa so ogenj hitro pogasili, le sirena tovarne je povzročila mnogo strahu. Škode ni.

Čevljarstvo nazaduje. Da naša čevljar-ska obrt stalno nezaduje, ve že vsa javnost. Kolikor je mojstrov še ostalo, se borijo takorekoč na življenje in in smrt. Kadar je sezona, ne poznajo nobenega počitka. Ker je to hišna obrt, vprežejo vse svoje moči. Celo šolski otroci, matere-gospodinje, prav vsi člani družine morajo prijeti za delo, ki traja 14, 16 in tudi več ur dnevno. Pa si ti ljudje štejejo v srečo, če so tako močno zaposleni, čeprav jim zaslužek 16 urnega dnevnega dela zadostuje komaj za najpotrebnejše. Ko pa nastopi takozvana mrtva sezona, odpade tudi ta minimalni zaslužek. Čimdalje bolj so primorani uporabljati denar, potreben za obrat, dokler drug za drugim ne obmorejo. — Pri skromnem zaslužku, vsled skrajno kalkuliranih cen, pritiska na čevljarje trgovci, poleg tega pa še občutna mitnina ljubljanske mestne občine. Zadnje čase je dohodarstveni urad zelo poostiril pobiranje mitnine in vsled tega zelo prizadel naše čevljarje. Spet se je povečalo tarnanje, češ kaj bo; še to bore malo, kar se zasluži, se mora večji del pustiti na mitnici. Gospodom na ljubljanski mestni občini priporočamo, naj nikar ne tirajo podeželskih obrtnikov v obup. Naj mislijo vsaj malo na naše čevljarje, ki se morajo boriti z ogromno premočjo tuje konkurence.

Svetoletne procesije. Prvo nedeljo v oktobru smo imeli svetoletno procesijo, katere se je udeležila velika množica pobožnega ljudstva. Druga procesija je bila 21. t. m. in naslednjo nedeljo bo tretja, za katero bo zbirališče v spodnjem koncu pred kapelico »Glej-te človek«. Od tam bo šla procesija po trgu sv. Andreja in naprej v farno cerkev, kjer bo slovesen zaključek.

Križe

Žalna svečanost. Dne 18. t. m. smo ob priliki pogreba pokojnega kralja imeli ob 8. uri v župni cerkvi sv. mašo. Ob tej priliki je imel g. župnik lep nagovor. Udeležila se je sv. maše vsa šolska mladina s svojim učiteljstvom, gasilci in drugi ljudje, tako, da je bila cerkev nabito polna. — Takoj po sv. maši se je poleg cerkve pred spomenikom v vojni padlim, kateri je bil lepo okrašen vršila žalna komemoracija. Z žalostinko jo je otvorila vrla tržiška cerkvena godba, nakar je imel kratek nagovor g. predsednik občine Gradišar Andrej in za njim predsednik krajevne organizacije »Boja« g. Zaplotnik Franc, v imenu gasilcev, kateri so tvorili tudi častno stražo pred spomenikom, g. Potočnik Franc. Zadnji je govoril g. kaplan in opisal življenje kralja. Po daljšem govoru je končal z vzklikom Nj. Vel. kralju Petru II., nakar so vsi navzoči za njim trikrat zaklicali »Živel«, a godba je odigrala državno himno. Pri vsej prireditvi so sodelovale s petjem tudi učenke pod vodstvom učiteljice Oranič Helene, dočim se je pri

sv. maši molil žalostni del rožnega venca. — Po končanem govoru g. kaplana se je s sodelovanjem godbe razvil ogromen defile mimo spomenika, s čimer je bila žalna svečanost zaključena.

Lom nad Tržičem

Žalne svečanosti smo imeli prejšnji četrtek po cerkvenem opravilu. Najprej so bile svečanosti pred gasilskim domom, govoril je predsednik gasilcev. Sledile so deklamacije in žalostinke ter govor občinskega tajnika. Po teh svečanostih se je vršila žalna seja v cerkveni dvorani. Zbrane so bile vse organizacije. Govoril je g. župnik o pokojnem kralju. Sprejete so bile pismene žalne izjave v imenu gasilcev, skupine bojevnikov, vodovodne zadruga, kmetijske podružnice, cestnega odbora, Katoliške akcije in Marijine družbe.

Cerklje

Praznik Kristusa Kralja bomo praznovali letos posebno slovesno. Na pobudo mož in fantov samih je Katoliška akcija pozvala vse farane, da za ta praznik v hišnih oknih izpostavijo kipe ali slike Kristusa, jih lepo okrase ter v soboto in nedeljo zvečer med potrkavanjem zvonov razsvetle. Slovesnost na praznik jutraj in popoldne bo pred vsem za može in fante, da se poklonijo svojemu najvišjemu Kralju.

Na dan pogreba † kralja Aleksandra v četrtek se je poleg službe božje, ki jo je opravil g. dekan ob 8, vršila tudi popoldanska svečanost pred šolo. Godba je zaigrala žalostinko in državno himno, zbrano ljudstvo pa je pazljivo sledilo govornikovim besedam o blagopokojnem kralju, katerega v črno odeta slika je bila postavljena na v to prirejenem odru. — Cerkljani so zvečer prižgali mnogo lučic na oknih, kar je nudilo lep pogled.

Semenj, ki je običajen na sv. Uršule dan, se je vršil v ponedeljek. Cerkljanski semenj je le za eno uro, pravijo ljudje, pa še to uro je zgledal semenj precej klaverno, prava podoba težkih gospodarskih razmer. Več me stanejo prevozní stroški, je tožila neka branjevka, kot sem danes zaslužila. Denarja ni, pa ni.

Velikodušen dar bi lahko poklonil cerkljanskemu pokopališču kopališki odbor, če bi dal en kup in še en kupček peska, ki ga sedaj pridno izpira jesenski dež tam na takozvanem kopališčnem svetu, za tako potrebno posipanje steza med grobovi. Pa še skrbi za kopališče, ki ga najbrž nikoli ne bo, bi bilo tako »frej«.

Kamnik

Smrt. Prejšnji petek je umrla ga. Rozalija Kavčič, vdova davčnega upravitelja. Naše sožalje.

Požar. V vasi Prapretno - Sv. Primož je pogorela hiša posestnika Janeza Žagarja. Vnela se je tudi že hiša posestnika Janeza Osolnika, a v nevarnosti so bila tudi druga poslopja. Gasilec se je posrečilo požar lokalizirati. Ogenj je prav gotovo podtaknjen, ker je požigalec že enkrat poskušal povzročiti požar. Zadevo imajo sedaj v rokah orožniki.

Neolje pri Kamniku

Komemoracijo za kraljem smo imeli na dan pogreba v naši dvorani. Navzoči bo bili gasilci, šolska mladina, občinska uprava. Govorila sta g. župnik in šolski upravitelj. Naš župan g. Novak pa se je udeležil pogreba v Belgradu. Genljiva svečanost priča, kako narod žaluje za kraljem.

Predoslje

Na naši šoli je zadnje čase veliko novega. Ta teden smo dobili novega šolskega upravitelja. Imenovan je bil na to mesto g. Mihelič, dosedanji šolski upravitelj v Selcih. Ker je v 3. razredu

čez 70 otrok, so pristojni možje zaprosili za vzporednico. Oblast je tej prošnji brez najmanjšega odlašanja takoj ugodila. Pokazala je oblast tako naklonjenost, da je tudi takoj imenovala novega učitelja g. Krašna Zmago. Tako imamo sedaj na naši šoli kar dva učitelja, česar ni premogla še nikdar. — Ker za vzporednico ni v šoli prostora, pripravljajo šolski odbor za novo šolsko sobo »tišlerjevo delavnico«. Rajni tišler pač ni mislil pred dvema leti, v kakšne namene zida svojo delavnico, iz katere ga je smrt tako hitro iztrgala. — Od sedaj naprej imamo na šoli 7 učnih moči: 3 učiteljice, 2 učitelja in 2 duhovnika. Posebna zanimivost je, da so kar 4 izmed teh pristni kranjski purgarji, namreč gg. župnik, šolski upravitelj in 2 učiteljici; vrhu tega je pa že drugi učitelj kranjski faran, ker biva na Premskovem, odkar je zamenjal laško ozemlje z našo lepo Gorenjsko.

Homec

Novo znamenje bomo blagoslovili na praznik Kristusa Kralja. Znamenje je postavljeno ob vnožju hriba v Nožicah. Napravljeno je zelo okusno iz cementa, ki je gladko izbrušen. K znamenju spada tudi velika cementna plošča, kamor bodo polagali Šmarčani in Nožičani mrliča in od tam ga bodo nesli v cerkev. Na križu so tudi lepi napisi.

Škofja Loka

Odpoved proslave. Vodstvo III. reda je odpovedalo proslavo 50-letnice ustanovitve III. reda sv. Frančiška v Škofji Loki, določeno za nedeljo, dne 14. oktobra.

Žalne svečanosti so bile tudi pri nas na višku. Cerkev je bila polna zastopnikov oblasti ter organizacij. Posebna četa je med službo božjo oddala tri častne salve. Na Glaynem trgu je bil postavljen katafalk. Naša godba »Ljubnik« je igrala žalostinke, predsednik občine je imel žalni govor, sledile so deklamacije mladine in žalostinke. Po opravljenih svečanostih se je razvila povorka, ki je šla mimo slike pokojnega kralja. Škofja Loka si bo ta dan žalosti dobro zapomnila.

So. Ožbolt nad Šk. Loko

82 letnico je ta mesec praznoval priljubljeni Hribčev oče, Lovrenc Guzel. Tega čilega in krepkega lovca imamo vsi radi, ker je mož poštenjak od nog do glave. Lovska žilica pa ga ne zapusti tudi v teh letih. Bog daj, da bi ta naš krščanski mož dočakal zdrav in zadovoljen še mnogo let! Tako se bomo z njim in njegovimi lovskimi domisleki še mnogokrat radovali.

Reteče pri Škofji Loki

Igro bo priredilo tukajšnje prosvetno društvo v nedeljo 28. oktobra ob 3. uri v cerkveni dvorani. Gledali bomo »Carskega sla«. Igra bo posebnost zlasti za one bivše vojake, ki so bili v ruskem ujetništvu ali pa kot dobrovoljci prepotovali te kraje.

Jesenice

Smrtna nesreča. V nedeljo popoldne so se na Mirci igrali in lovili po gozdu jeseniški fantje. Ob tej priliki je hotel preplezati krojaški vajenec, 17-letni Ivan Triplat, skalovje kamenoloma, kjer so lomili kamenje za karavanški predor. Pri tej priliki je fant strmoglavil v globino približno 30 m. Fanta je najbrže postalo strah, ker se je začel nena doma tresti in je radi tega popustil. Pri

padcu je dobil hude poškodbe, ker mu je počila lobanja in si je zlomil nogo. Nogo si je stri tako nesrečno, da je kost predrila obleko. Ni se pa ubil na mestu in mu je še pred smrtjo mogel g. kaplan Žagar podeliti sv. poslednje olje, nakar je ponesrečenca kmalu rešila smrt zemskih težav.

Šenčur

Smrt nadarjenega učenca. Zopet je posegla bela žena s svojo koščeno roko in utrnila mlado življenje Jošku Drakslerju, ki se je v sredo 10 t. m. po mučni boleznii preselil v večno veselje. Radi marljivosti, ponižnosti in izredne nadarjenosti je bil rajni Jožek splošno priljubljen. Na zadnji poti ga je spremljala vsa šolska mladina na čelu s svojim učiteljskim zborom. Ko so mladci okitili svežo gomilo z vonljivim cvetjem, so se vrnili domov potrti, dobro vedoč, da so za vedno izgubili svojega najboljšega tovariša, Jožek! Mi pa ti kličemo: Veseli se osvobojenja v nebesih in prosí pri Njem tudi za nas!

Preddoor

Iz občinske seje. Po dolgem času je bila v sredo 3. oktobra zopet enkrat občinska seja. Na dnevnem redu ni bilo nič posebnega. H koncu je predsednik vprašal za svet, kaj in kako naj se plača duhovnikom cele občine nagrada za verouk. Določeno je bilo, naj se da najnižja vsota, po Din 8.— Zastopnika iz Gorič in Kokre sta bila za to, da se še bolj zniža in da duhovnikom ni treba te nagrade. Eden je trdil, da je goriški župnik že tako bogat, drugi pa, da v Kokri dobi že itak mastno plačane maše. Ali ta dva zastopnika pregledujeta žepe duhovnikov? »Gorenjec« je že pred kratkim poročal o nizkotnih plačah in dohodkih duhovnikov. V Preddvoru vidijo nekateri samo bogastvo duhovnov in zato treba začeti štediti pri duhovnikih. — Najlepše je pa to, da se sedaj občinski očetje hudujejo nad tem, ker je stvar prišla med ljudstvo. Zadnje nedeljo so po zaprisegi trdili, da ne gre, da bi kdo izdajal, kaj se pri sejah godi. Niso se mogli zediniti za to, kdo je bolj mož, ali odbornik, ki odgovarja svojim volivcem, ali pa oni, ki bi rad na tiho pri seji nekaj govoril, pa se boji, da bi prišlo na dan. Vemo, da so seje javne, zlasti, kadar gre za račun in proračun. K tem sejam ima vsak občan dostop, ne pa samo odborniki, in vsak lahko mirno poslušata potek seje. Predsednik tudi kaj rad svetuje odbornikom, naj nikar ljudem ne pravijo, kaj se pri sejah govori. Zakaj neki ta bojazen? Le odkrito na dan s svojim prepričanjem, nič se bati, četudi gre proti duhovnikom.

Smlednik

Žalna proslava. Občina Trboje je globoko užaloščena vsled smrti Viteškega kralja Aleksandra I. priredila v Smledniku žalno proslavo, katere se je udeležilo rekordno število občanov. Proti 1/23 uri, ko so po Sorškem polju še žalostno peli zvonovi, se je zbiralo ljudstvo pred lepo okrašeno sliko svojega mrtvega kralja. Zastopane so bile vse organizacije v občini: »Boj« z žalnimi znaki, katoliške organizacije, Rdeči križ, Sielska družina, Gasilci v kroljih, Sokoli, šolska mladina, učiteljsvo, duhovščina, cerkveni zbori itd. Pričetek slovesnosti je naznanil predsednik žalnega odbora šolski upravitelj g. Rupret Vinko, s pozivom na 5 minutni molk. Zvonovi so utihnili, moški so se odkrili, ljudstvo je klenilo glave in se pogreznilo v globoko tišino. Iz množice pa se je čulo, da teko sol-

Za namakanje perila vzemi Henke!

ze... Ženskam si lahko razbral z ustnic, da pošiljajo k Bogu prošnje molitve. Tu in tam se je kdo z mokrim očesom ozrl na sliko blagopokojnega kralja. Pod njo pa je stal orožnik in si brisal solze... Molk je prekinil predsednik in v lepo zasnovanem govoru, ki je ganil tudi naitršo grčo, prikazal življenko sliko pokojnega kralja. Poudarjal je velike zasluge, ki si jih je priboril v neumornem delu za Jugoslavijo, vse dotlej, ko je padel kot žrtev zločinske roke. Za njim je nastopil močan zbor šolarjev z zbornim recitacijo: »Mrtvemu kralju«, ki jo je nalašč za to priliko spesnil g. Fr. Ločniškar, šolski upravitelj v Mavčičah. Sledilo je močno in pretresljivo petje cerkvenih zborov iz vse občine, ki so odpeli Galusovo: »Glejte, kako umira pravični« in Zajčevu: »Nagrobница« v moškem zboru. Ob koncu je predsednik še predlagal žalni brzojavki Nj. Vel. kraljici Mariji in knezu Pavlu. Nato se je ljudstvo žalostno razkropilo na svoje domove.

Mončiče

Žalna seja. Občinski odbor »Rdečega križa« v Mavčičah je povodom tragične smrti našega vladarja sklical 15. t. m. žalno sejo, ki se jo je udeležila večina članov. Predsednik društva je v uvodnem govoru obsojal podel zločin, povdajal zasluge, ki si jih je pokojni vladar stekel v neumornem delu za Jugoslavijo in končal s pozivom, da zakličemo: »Slava njegovemu spominu!« — Besedo je povzel g. šolski upravitelj, ki je podal nekaj navodil za žalno proslavo, ki se bo vršila v četrtek popoldne ob pol 3. uri v Smledniku. Končno je odbor sklenil, da pošlje delegata na pogrebne svečanosti v Beograd.

Gospodarstvo

Znižanje obrestne mere in povečanje kreditiranja zanatske banke kraljevine Jugoslavije a. d.

V želji, da se v današnjih težkih gospodarskih razmerah kolikor le mogoče olajša položaj dolžnikov Zanatske banke je upravni odbor Zanatske banke na svoji seji z dne 24. septembra t. l. sklenil, da ta obrtniška kreditna institucija počenši z dne 1. oktobra t. l. svojim dolžnikom zniža obrestno mero od 11% na 10 1/2% odnosno 10% in od 8 1/2% na 8%. Ta sklep je odobril g. minister za trgovino in industrijo tako, da znaša obrestna mera za posojila pri Zanatski banki kraljevine Jugoslavije počenši od 1. oktobra t. l.:

- 1.) za poedine obrtnike, ki nimajo delnic Zanatske banke 10 1/2% na leto;
- 2.) za poedine obrtnike, ki imajo delnice Zanatske banke 10% na leto pod pogojem, da imajo ti obrtniki za vsakih dinarjev 2.000.— posojila najmanj eno bančno delnico;

3.) za obrtne kreditne zadruge, obrtne domove in obrtne zbornice 8% na leto;

4.) za obrtniške produktivne, nabavne in konzumne zadruge 10% na leto in 5.) na državne vrednostne papirje in na akcije Priviligirane agrarne banke 10% na leto.

Dalje je upravni odbor Zanatske banke tudi sklenil:

a) da se maksimalni znesek posojil za poedine obrtnike in obrtna podjetja zviša od vsote Din 200.000.— na Din 250.000.— brez ozira na to, ako je obrtnik delničar te banke ali ne, pod pogojem, da se posojila nad Din 50.000.— dovoljuje le na vknjižbo;

b) da se večjim obrtnikom in obrtnim podjetjem dovoljujejo krediti na tekoče račune, če znaša kredit vsaj Din 20.000.—.

Mali oglasi

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0.50 D. Najmanjši znesek je 6 D.

Nagrobne okvirje, cementne ograje, cementne strešnike, mejnike itd. izdeluje **Janez Razpet**, Bistrica 22, p. Podbrezje. Postrežba točna in solidna. Cene nizke.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v hiši g. F. Ažmana.

Soba prazna se takoj da v najem. Čirčiče st. 7.

Peč že rabljena (Gašper) se ugodno proda, isto tako tudi **novi škornji**. Poizve se pri B. Rangus, zlatar Kranj.

Šivilja išče dela za moško perilo in tudi modno šivanje, naslov v upravi lista.

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri **Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ul. 11.**

Pri Jazbecu v Kranju

Površniki Din 240, nepremočljivi Hubertusi za dečke in deklice 140, za dame in gospode 260. Črne suknje z baržunastim ovratnikom 395. Moške obleke od Din 200 dalje. Trenchcoati za dame in gospode 180. **Velika izbira klobukov od Din 26 dalje.** Vsakovrstno perilo, blago za obleke. Cene nizke! Za moje izdelke jamčijo domači krojači. V vašem interesu je, da ne kupite poprej zimskih potrebščin, dokler niste videli moje zaloge.

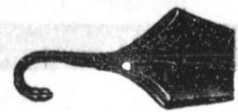
Toplo se priporoča **Albin Jazbec - Kranj 100**

Samo kratek čas! Reklamne cene dežnikov

D. 33-42-

otroški dežnik z moderno kljuko

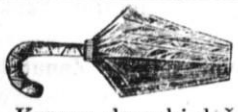
D. 36-

damski dežnik z lepo leseno kljuko

D. 39-

Modern damski dežnik z krasno celuloid kljuko. Boljše vrste D. 49-

D. 59-

Krasen damski dežnik iz lepo črtastega temno modrega ali rujavega klota z moderno celuloid kljuko

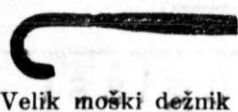

D. 75 in 80

Višek elegance, moderni barvasti dežnik z krasno metalno kljuko (Krom) zadnja moda!

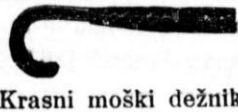
Damski svileni dežniki

Din 99-, 120- 200-

D. 33-

Velik moški dežnik z lepo les. kljuko

D. 39-

Krasni moški dežnik z lepo moderno celuloid kljuko

Moški dežnik z železno palico, trpežen Din 42-. Najfinejši polsvilen dežnik Din 75, 85, 105, 125.

Velika izbira galoš, snešk in dežnih čevljev svetovne švedske tovarne „Tretorn“

Ivan Savnik, Kranj

Za jesen in zimo!

Vsak potrebuje res dobre čevlje. Preden se odločite za nakup, ogledajte si našo veliko zalogo, — brez obveznosti za nakup. Prepričali se boste v ceni in kvaliteti. Imamo v zalogi vse vrste čevljev: elegantne, za strupac, turistično in šport. — Priporoča se trgovina

„Jadran“

Kranj, Glavni trg

Zjutraj se težko prebudite, — zato si budičko pri B. Rangusu kupite. Solidno Vas postreže prva zlatarska delavnica na Gorenjskem. Ženini in neveste, prepričajte se pred nakupom. Kupujem staro zlato in srebro.

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v Naklem

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo »deteljica«
sirotkino maslo
skuto za štruklje

Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, lptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Trzinu, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kvaliteti in nizkih cenah!

Usnjarska in čevljarska zadruga

„Runo“

r. z. 30. 3. v Trzinu

priporoča sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah,
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

Pozor! Lastni izdelki!

Priznana močno blago!

Ponovno znižane cene!

Vsakovrstne pletene jopce, nogavice in druge volnene izdelke za odrasle in otroke v najnovejših vzorcih kupite najboljše ter najceneje iz prve roke pri

Joško Špenko, Kranj Glavni tr. 151

izdelovanje vsakovrstnih pletenin in nogavic

Postrežba solidna!

Prepričajte se osebno!

Starejše vzorce odprodajam po lastni ceni!

Za praznik Vseh svetnikov Vam nudi najceneje velike cvetne

krizanteme

razne šopke, košarice itd. za ureditev grobov

Vrtnarija Lap, Kranj, poleg Nar. doma

PETER MAJDIČ, „Merkur“ - Kranj

Veletrgovina železnine, tovarniška zaloga »Salonita« škrlja in cementnih cevi.

Nudi vse kmetijsko orodje, vse orodje za raznovrstne obrti, stavbne predmete, pohištveno in stavbno okovje. Vsakovrstna posoda po priznanih nizkih cenah! Pridite in se prepričajte!

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potem poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodnejše.

Za šolo in jesen!

Gojzarje in nepremočljive čevlje dobite le pri znani domači trdki

Fr. Strniša, Kranj

Pred nakupom si ogledajte našo veliko zalogo. Prepričali se boste o nizkih cenah. Sprejemajo se tudi popravila.

Lepo umetno sušeno

KORUZO

najfinejšo banaško moko, debele otrobe in krmično moko dobijo člani najceneje pri

Kmetijski okrajni zadrugi v Kranju

TModerno tiskarsko podjetje, specialno urejeno za izdelavo raznovrstnih letakov, reklamnih tiskovin in plakatov v eno in večbarvnem tisku po najmodernejših načrtih. Vsa v stroko spadajoča dela izvršujemo točno in poceni.

Tiskarna Tisk. društva v Kranju

Zahvala

Ob neizmerni tugi in bridkosti, ki nas je zadela s prerano smrtjo naše ljubljene žene, mame in stare mame gospe

TEREZIJE KOKALJ

žene posestnika

se najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli sočustvovali z nami.

Prejeli smo toliko ustmenih in pisemenih sožalij, da se nam ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti. Posebno se zahvaljujemo našemu župniku v Goričah g. Železnemu in g. dr. Arnejcu, župniku na Trsteniku, g. organistu Petelinu ter g. dr. Neubauerju, ki je lajšal trpljenje za časa bolezni. Srčna zahvala ženski Marijini družbi, ki se je z vencem in petjem poslovala od sestre, šolskim odbornikom, predsedniku živinorejske zadruge g. A. Pernetu, zastopniku elektrarne g. Borna g. Voglarju in vsem drugim, ki so našo drago ženo in mamico spremili k večnemu počitku. Končno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so ji v težkih zadnjih urah življenja stali ob strani in so nam z molitvijo izkazovali svoje sožalje. Vse pa prosimo, da se drage pokojnice spominjajo v molitvah.

LETENICE, dne 20. oktobra 1934.

Žalujoči ostali:

Franc, Jože, Joahim, Jakob, Florjan, sinovi

Aleš, soprog

Marija, por. Krsnik, Jerica, Maica, Angela, hčere in ostalo sorodstvo.